

## PANJABI

### TERRITORIS ON ES PARLA

El panjabi és parlat sobretot a la regió del Panjab, al nord-est de la península de l'Índia, al peu de l'Himàlaia. Panjab significa 'terra dels cinc rius', i s'anomena d'aquesta manera perquè el Panjab és una plana formada per cinc afluents del riu Indus. El 1947, amb la independència de l'Índia, aquesta regió va ser dividida en dues zones: el Panjab de l'oest, que forma part del Pakistan, i el Panjab de l'est, que pertany a l'Índia.

### DIVERSITAT INTERNA/ VARIACIÓ GEOGRÀFICA

Tradicionalment, es reconeixen onze dialectes en el panjabi: majhi, bhattiani, rathni, ludhianwi, doabi, patialwi, powadhi, malwi, multani, putohari i hindko. Els tres últims, però, de vegades es considera que formen una altra llengua, el lahanda. Des del 1947, amb la independència de l'Índia, hi ha hagut moltes migracions d'una banda a l'altra del Panjab (aproximadament 10 milions de persones s'han redistribuït segons la seva creença religiosa). És per aquest motiu que és difícil establir una distribució geogràfica dels varietats geogràfiques de la llengua panjabi.

### NOMBRE APROXIMAT DE PARLANTS AL MÓN

Entre 40 milions i 70 milions de persones tenen el panjabi com a primera o segona llengua.

### ESTATUS JURÍDIC I DE FACTO

La llengua i la cultura del Panjab de l'oest i la de l'est són aproximadament les mateixes, però hi ha força diferències religioses: els panjabis pakistanesos



Material elaborat per Linguapax amb el suport de:



Ajuntament  
de Barcelona



Diputació  
de Barcelona

són majoritàriament musulmans, mentre que la majoria de panjabis de l'Índia són hindús o sikhs. El panjabi, de fet, és la llengua oficial de la religió sikh. Això implica que l'estatus a cada banda de la frontera sigui diferent: al Pakistan, en què hi ha una majoria de panjabis musulmans, és una llengua eminentment oral, i en canvi a l'Índia es considera llengua de cultura i té una escriptura pròpia (el gurmukhi). A més, el panjabi ha estat reconegut com a llengua oficial al Panjab indi, però no al pakistanès.

#### FILIACIÓ

Família indoeuropea – branca indoirànica (com el caixmir, l'hindi o el bengalí)

#### ESTATUS

El sistema d'escriptura del panjabi s'anomena gurmukhi, i, tot i que s'ha dit que és una escriptura alfabètica és, més aviat, un sistema d'escriptura sil·làbic: cada símbol correspon a una síl·laba. Consta de trenta-cinc símbols que s'enllacen amb una línia horitzontal a la part superior. L'acabament de les frases es marca amb una ratlla vertical, i el final del paràgraf es marca amb dues ratlles verticals. Aquest sistema d'escriptura s'escriu i es llegeix d'esquerra a dreta. El nom de la llengua en aquest alfabet és □□□□□

#### TRETS FORMALS BÀSICS

##### Fonètica

1. Com que en panjabi no hi ha algunes consonants que en català sí que hi són, com ara la que correspon a // o a ix, poden tenir dificultats per pronunciar-les.



2. En panjabi no hi ha *r* bategant, i tenen tendència a pronunciar-la vibrant en català.
3. L'estructura de les síl·labes és diferent en panjabi que en català, i per això és possible que simplifiquin les síl·labes que comencen amb dues consonants inserint-hi una vocal entremig. Poden dir, per exemple, 'm'agarada' en lloc de 'm'agrada'.

#### Morfologia i sintaxi

1. En panjabi, la marca de plural, en lloc de ser una *s* com en català és una *ãã*, i per aquest motiu poden cometre errors en la formació del plural de mots que acaben en *a* en singular com ara *problema* o *cara*.
2. En panjabi no hi ha articles, per això poden ometre'ls en parlar català o col·locar-los en llocs on no són necessaris i poden crear oracions com ara *M'agrada pollastre* en lloc de *M'agrada el pollastre*.
3. L'ús i la combinació del pronoms en català i en panjabi és diferent, i per aquest motiu poden ometre'ls, confondre'ls o inserir-los innecessàriament quan parlen en català.
4. Els possessius, en panjabi, equivaldrien a les formes catalanes *de jo*, *de tu*, etc.. Per aquest motiu tenen tendència a utilitzar pronoms personals com si fossin possessius quan parlen català i crear sintagmes com ara *el llibre de tu* en lloc de *el teu llibre*.
5. En panjabi hi ha un nombre reduït postposicions (són elements com les preposicions, però situats darrere del sintagma), i generalment són obligatòries en el subjecte i el complement directe. Això fa que puguin cometre errors en l'ús de preposicions catalanes.
6. L'ordre dels constituents de la frase en panjabi és subjecte-objecte-verb, i això pot influir en l'aparició d'errors en l'ordre dels mots de la frase



quan parlen català. Poden generar oracions com per exemple *En Marc arròs menja per dinar* en lloc de *En Marc menja arròs per dinar*.

7. L'ordre dels elements dels sintagmes també és diferent, i per això tenen tendència a anteposar el complement del nom al nom i dir sintagmes com ara *xocolata de pastís* en lloc de *pastís de xocolata*.
8. En panjabi les oracions atributives es construeixen amb un sol verb, i per això poden no distingir entre *ser* i *estar* en català.
9. En panjabi hi ha certa llibertat en la distribució de les partícules utilitzades per a la negació, i per aquest motiu poden cometre errors en la ubicació de la negació en català. Poden crear oracions com ara *Bicicleta no jugo amb* en lloc de *No jugo amb la bicicleta*.
10. En panjabi, quan la pregunta conté un *no* (p.e. *que no has fet els deures?*), la resposta 'sí' afirma tota l'oració (*sí, que no he fet els deures* = no els he fet) i la resposta 'no' nega tota l'oració (*no, que no he fet els deures* = sí que els he fet). Per tant, podem obtenir respostes afirmatives o negatives inesperades quan parlen català.
11. A l'hora de parlar català, poden construir frases subordinades sense cap partícula d'enllaç si calquen l'estructura sintàctica del panjabi, i crear oracions com *No sabia són germans* en lloc de *No sabia que són germans*.

#### LLENGUA I INTERACCIÓ SOCIAL

hola	<b>sat srii akaak jii! (sikh), assalaam alaikam! (musulmà), hailo jii!, mamaste jii!</b>
adéu	<b>sat srii haal hai! (sikh), mamaste jii!</b>
com estàs	<b>kii haal hai?</b>



Material elaborat per Linguapax amb el suport de:



Ajuntament  
de Barcelona



Diputació  
de Barcelona

bé, estic bé	<b>Thiik hai</b>
disculpi	<b>maaf karnaa!</b>
gràcies	<b>shukriiaa!</b>

## LÈXIC

Algunes realitats són anomenades de manera diferent en panjabi i en català. Aquí recollim alguns exemples de camps semàntics bàsics:

### Parts del cos

En panjabi inclouen en una categoria i anomenen amb un sol mot algunes realitats que en català estan etiquetades per dues paraules:

cara / boca    **mūū**

cabell / pèl    **vaal**

### Parts del cos associades a malalties

En panjabi hi ha un terme per a un òrgan intern que, en realitat, no existeix: el kODDi. Es creu que està situat al final de l'estèrnum, i que té la mida i la forma d'un ou petit, i que és el responsable d'algunes malalties.

### L'expressió del temps

A diferència de les cultures europees, en què el temps és un eix lineal que va del passat al present, i del present al futur, en cultures com la del Panjab el



present és el punt central de la concepció del temps, i les variacions temporals es mesuren segons la distància del present, independentment si és una variació cap al futur o cap al passat:

avui	<b>ajj</b>
ahir / demà	<b>kállh</b>
abans d'ahir / demà passat	<b>parsõ</b>
el dia d'abans d'ahir / el dia de després de demà passat	<b>cauth</b>

Els dies de la setmana, en panjabi, s'expressen en compostos que contenen *vaar* 'dia':

dilluns	<b>somvaar</b>	divendres	<b>shukarvaar</b>
dimarts	<b>mangalvaar</b>	dissabte	<b>shanicarvaar</b>
dimecres	<b>búdvaar</b>	diumenge	<b>aitvaar</b>
dijous	<b>viirvaar</b>		

Hi ha diverses maneres d'anomenar els mesos de l'any. D'una banda, si s'utilitza el calendari gregorià, amb préstecs de l'anglès o amb els següents termes propis. De l'altra, amb préstecs àrabs si s'utilitza el calendari musulmà. Els mesos d'un tipus de calendari i de l'altre no coincideixen, perquè el calendari és lunar i els mesos tenen una durada més curta, i per tant les equivalències poden variar d'un any a l'altre:

Calendari gregorià

Calendari musulmà



Material elaborat per Linguapax amb el suport de:



Ajuntament  
de Barcelona



Diputació  
de Barcelona

gener-febrer	<b>máag</b>	<b>muhram</b>
febrer-març	<b>phaggaN</b>	<b>safar</b>
març-abril	<b>Cet</b>	<b>rabi-u-aval</b>
abril-maig	<b>visaakh</b>	<b>rabi-ur-saani</b>
maig-juny	<b>jeTh</b>	<b>jamaadi-ul-aval</b>
juny-juliol	<b>haaR</b>	<b>jamaadi-ur-saani</b>
juliol-agost	<b>saauN</b>	<b>rajab</b>
agost-setembre	<b>pààdo</b>	<b>shabaan</b>
setembre-octubre	<b>assuu</b>	<b>ramzaan</b>
octubre-novembre	<b>katte/kattak</b>	<b>shavaal</b>
novembre-desembre	<b>maggàr</b>	<b>ziikad</b>
desembre-gener	<b>pó</b>	<b>zilhaj</b>

Termes de parentiu

A partir de l'exemple que es reproduïx a continuació, es pot observar que un terme de parentiu català (*cosí*) pot indicar diverses relacions en panjabi que



tenen en compte el sexe del cosí, el sexe del progenitor del cosí i el sexe del progenitor d'un mateix:

cosí (fill del germà del pare)	<b>caceraa pràà</b>	cosina (filla del germà de la mare)	<b>mamerii pàin</b>
cosí (fill de la germana del pare)	<b>phupheraa pràà</b>	cosina (filla del germà del pare)	<b>cacerii pàin</b>
cosí (fill del germà de la mare)	<b>mameraa pràà</b>	cosina (filla de la germana del pare)	<b>phupeherii pràin</b>
cosí (fill de la germana de la mare)	<b>maseraa pràà</b>	cosina (filla de la germana de la mare)	<b>maserii pàin</b>

#### Sistema numeral

Totes les cultures fan servir els dits i les mans per comptar, encara que de maneres diferents. A diversos països, en general amb presència de musulmans (Pakistan, Índia, Senegal, etc.) es pot comptar fins a 30 amb els dits de les mans (tres segments per cada dit, delimitats per les línies).

Vídeo d'una noia comptant fins a 30 en panjabi:

<http://www.udg.edu/projectesbiblioteca/GaliSalut/Materials/Recursosperllengues/Panjabi/tabid/19360/language/ca-ES/Default.aspx>

#### ESTATUS CULTURAL DE LA LLENGUA

El panjabi és llengua de cultura al Panjab indi. La llengua estàndard i literària es basa en el dialecte majhi, que es parla al centre de la regió del Panjab (tant a la part índia com a la banda pakistanesa). A la pràctica, però, les gramàtiques i diccionaris que es publiquen (especialment a Europa), afavoreixen la varietat dialectal ludhianwi, originària de la zona índia.

#### RECURSOS SOBRE LA LLENGUA DISPONIBLES A BARCELONA



Material elaborat per Linguapax amb el suport de:



Ajuntament  
de Barcelona



Diputació  
de Barcelona



- Associació Punjabi Virsa of Spain: difusió de la cultura del Panjab. <https://www.facebook.com/punjabivirsaspain/>
- Casa Àsia: centre cultural. <https://www.casaasia.es/>
- Associació cultural educativa i social operativa de dones pakistaneses. <http://www.acesop.cat/>
- Associació de treballadors pakistanesos de Catalunya. <http://ravalcultural.bcn.cat/ca/content/associacio-de-treballadors-pakistanesos>
- Associació d'amics de l'Índia de Barcelona: <http://www.amicsdelindia.org/>
- Associació cultural sikh: <http://www.nouscatalans.cat/index.php/entitats/67-54.html>

## BIBLIOGRAFIA

Bathia, T. (1993): *Punjabi*. Routledge

Contreras, J. M, i O. Fullana (2002): *El panjabi. Estudi comparatiu entre la gramàtica del català i del panjabi*. Generalitat de Catalunya. Departament de Benestar i Família. Barcelona.

Ethnologue. (consulta: octubre de 2016). [www.ethnologue.com](http://www.ethnologue.com)

GALI-Salut. Materials – recursos per llengües – panjabi. (consulta: octubre de 2016):

<http://www.udg.edu/projectesbiblioteca/GaliSalut/Materials/Recursosperlleng%C3%BCes/tabid/19322/language/ca-ES/Default.aspx>

Majid, A. (2006). Body part categorisation in panjabi. *Language Sciences*, 28



Material elaborat per Linguapax amb el suport de:



Ajuntament  
de Barcelona



Diputació  
de Barcelona



Material elaborat per Linguapax amb el suport de:



Ajuntament  
de Barcelona



Diputació  
de Barcelona